

**Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշմամբ**

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1.«Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. Իրավական դաշտ.

ա) բանկի հիմնական գործունեությունը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ ունիվերսալ բանկ է, որը ԼՂՀ և ՀՀ տարածքներում տրամադրում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների գրեթե լրիվ տեսականի: ԼՂՀ նախագահի հրամանագրի համաձայն «Արցախբանկ» ՓԲԸ-ին վերապահված են նաև հետևյալ լիազորությունները՝ ԼՂՀ կառավարության և այլ պետական մարմինների բանկային սպասարկում, ԼՂՀ պետական բյուջեի սպասարկում: «Արցախբանկ» ՓԲԸ-ն օրենքներով և այլ իրավական ակտերով, ինչպես նաև ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով իրականացնում է հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները՝ ընդունում է ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ, տրամադրում է առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր, բացում և վարում է հաշիվներ, այդ թվում՝ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ, կատարում է դրամական փոխանցումներ, մատուցում է այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ, գնում և վաճառում է արժեթղթեր, սպասարկում է հաճախորդի դեպո հաշիվները, գնում և վաճառում (փոխանակում) է արտարժույթ, գնում, վաճառում է թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորներ և հուշադրամ, իրականացնում է ֆինանսական վարձակալություն, արժեքների ի պահ ընդունում, իրացնում է ապահովագրական վկայագրեր և (կամ) պայմանագրեր, օրենքով սահմանված կարգով իրականացնում է ապահովագրական գործակալի գործառնություններ, իրականացնում է «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված հաշվի օպերատորի գործառնություններ և այլն:

բ) Բանկի գործարար միջավայրը Լեռնային Ղարաբաղի և Հայաստանի հանրապետություններն (այսուհետ երկուսը միասին՝ նաև Հանրապետություն) են: Չնայած 20-րդ դարի 90-ական թվականների սկզբին Հանրապետությունում սկսած բարեփոխումները զգալի արդյունքներ են տվել մակրոտնտեսական կայունության, տնտեսական գործունեության ազատականացման, շուկայական տնտեսության բնականոն զարգացման համար անհրաժեշտ ինստիտուցիոնալ կառույցների ստեղծման և կայացման ոլորտներում, այդուհանդերձ դեռևս առկա են Հանրապետության գործարար միջավայրը անկատար դարձնող մի շարք հիմնախնդիրներ/խոչընդոտներ: Նշվածը առավել հետաքրքիր դրսևորումներ ունի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում, որտեղ բանկային գործունեությանը բնորոշ դիսկերն ավելի են մեծանում՝ կապված մի շարք յուրահատուկ օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ պատճառների հետ, մասնավորապես, պայմանավորված քաղաքական ռիսկով:

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ վերոնշված դիսկերով պայմանավորված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները կարտացոլվեն բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակ, երբ դրանք ի հայտ կգան և կլինեն գնահատելի/չափելի:

գ) բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

ա) խորհրդի կառուցվածքը, կազմը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ խորհուրդը կազմված է խորհրդի նախագահից, նախագահի տեղակալից և 3 անդամներից՝ հետևյալ կազմով.

**խորհրդի նախագահ՝
խորհրդի նախագահի տեղակալ՝
Անդամներ՝**

**Հրաչ-Ներսես Կապրիելյան
Աշոտ Արշակի Գոմցյան**

**Արդեն Կրիքորի Սելեֆյան
Լևոն Վարազդատի Ղազարյան
Արթուր Ստեփանի Ճարուխյան**

բ) Տնօրինության կառուցվածքը, կազմը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Վարչությունը, կազմված է վարչության նախագահից և 3 անդամներից՝ հետևյալ կազմով.

**Վարչության նախագահ՝
Անդամներ՝**

**Արթուր Վալենտինի Մխիթարյան
Վահրամ Բորիսի Բաղդասարյան
Պարույր Համլետի Գրիգորյան
Ռուզան Վալերիկի Խաչատրյան**

գ) սեփականության կառուցվածքը

Ըստ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ հանդիսանալու հայտանիշի՝

«Արցախբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալի 58.6 %-ը պատկանում է ֆիզիկական անձանց, իսկ մնացած 41.4 %-ը՝ իրավաբանական անձանց:

Ըստ ռեզիդենտության հայտանիշի՝

«Արցախբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալի 41.4%-ը պատկանում է ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, 51.8%-ը՝ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց, իսկ մնացած 6.8%-ը՝ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց:

գ) նշանակալից մասնակիցների անունները

«Արցախբանկ» ՓԲԸ նշանակալից մասնակիցներն են.

	Անուն, հայրանուն, ազգանուն	Ծանոթության չափը, %
1	«Հայաստանի Բիզնեսի Հիմնադրամ» ՓԲԸ	40.68
2	Հրաչ-Ներսես Կապրիելյան	23.18

«Արցախբանկ» ՓԲԸ բաժնետերերի քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել է 11 բաժնետեր:

դ) ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ ղեկավարների աշխատավարձի նշանակումը, ըստ իրավասության պաշտոնների դրույքաչափերի միջակայքում իրականացնում են՝ Խորհուրդը, Վարչության նախագահը (Վարչությունը)՝ ելնելով աշխատակցի գործունեության արդյունքներից:

Բանկի Խորհրդի իրավասության պաշտոններ են՝

ո Վարչության նախագահը /Գործադիր տնօրենը/,

ո Վարչության անդամները,

ո Բանկի Ներքին աուդիտի անձնակազմը:

Վարչության նախագահի իրավասության պաշտոններն են բանկի այլ պաշտոնները և հաստիքները:

ե) արտաքին աուդիտին վճարները:

Բանկի արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը որոշում է Բանկի Խորհուրդը:

Ծանոթագրություն 2.<Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն>

<Արցախբանկ> ՓԲԸ-ում հաշվապահական հաշվառումը վարվում և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվում են<Հաշվապահական հաշվառման մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված<Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության> և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն: Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն՝ ելնելով նման հարցերին առնչվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,<Հաշվապահական հաշվառման մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից:

Հաշվապահական հաշվառման խնդիրներն են՝

ա. տնտեսական գործառնությունների և Բանկի գործունեության արդյունքների վերաբերյալ ամբողջական և արժանահավատ տեղեկատվության ձևավորումը,

բ. գույքի առկայության և շարժի, նյութական, աշխատանքային և ֆինանսական միջոցների օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության ապահովումը,

գ. ֆինանսատնտեսական գործունեության բացասական երևույթների մասին ժամանակին զգուշացումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,

բ. կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգին համապատասխան,

գ. անընդհատ՝ Բանկի գրանցման պահից մինչև օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:
Պատասխանատվությունը հաշվապահական հաշվառման վարման համար

Բանկում հաշվապահական հաշվառման կազմակերպման համար պատասխանատու է Բանկի Վարչության նախագահը:

Բանկի Հաշվապահական հաշվառման դեպարտամենտի տնօրեն-գլխավոր հաշվապահը պատասխանատու է հաշվապահական հաշվառումը վարելու, ֆինանսական հաշվետվությունները ժամանակին պատրաստելու և ներկայացնելու համար:

Բանկի գլխավոր հաշվապահն ապահովում է տնտեսական գործառնությունների վերահսկումը և իրական արտացոլումը հաշվապահական հաշվառման մեջ:

Գլխավոր հաշվապահի պահանջների կատարումը՝ կապված հաշվապահական հաշվառման համար անհրաժեշտ տվյալների ու փաստաթղթերի ներկայացման հետ, պարտադիր է Բանկի բոլոր աշխատակիցների համար:

Հաշվապահական հաշվառման կազմակերպումը

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը տարվում է համակարգչային ծրագրային ապահովման միջոցով:

Հաշվապահական հաշվառման գրանցումները կատարվում են օրենսդրական պահանջներին համապատասխանող սկզբնական հաշվառման փաստաթղթերի հիման վրա, որոնք արձանագրում են տնտեսական գործառնության կատարումը: Փաստաթղթերը ժամանակին և ամբողջական ձևակերպման, հաշվապահական հաշվառման մեջ արտացոլելու համար պատասխանատու է Բանկի Հաշվապահական հաշվառման դեպարտամենտը՝ Բանկի ներքին կանոնակարգերին համապատասխան:
Հաշվապահական հաշվառման բոլոր գրանցումները կատարվում և հաստատվում են առնվազն<երկու անձի> սկզբունքով:

Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքները

Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հետևողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավաստության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և գնահատումների ընտրված տարբերակներ.

Եկամուրների և ծախսերի ճանաչում

Բանկում եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը տարվում է հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան: Բանկի թղթակցային հաշիվներից, տեղաբաշխված վարկերից և ավանդներից, պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերից, հետգնման համաձայնագրերից և այլ գործարքներից ստացվելիք տոկոսները վերագրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր, որոնց հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը կամ այլ փաստաթղթերը:

Բանկի կողմից ներգրավված վարկերի, ժամկետային ավանդների և այլ ժամկետային պարտավորությունների, (հատուկ դեպքերում՝ առանձին պայմանագրերով նաև՝ ցպահանջ ավանդների) գծով վճարվելիք տոկոսները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների ամորտիզացիան կատարվում է յուրաքանչյուր օր:

Ստացվելիք և վճարվելիք վարձավճարները, աուդիտի գծով ծախսերը, և այլ հաշվեգրումները կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Արտարժույթային գործառնություններ

Արտարժույթով կատարված գործարքները հաշվառվում են ՀՀ դրամով կիրառելով գործարքի օրվա արժույթային շուկայի միջին փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները

վերագնահատվում են՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ արժույթային շուկայի միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային

ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 սեպտեմբեր 2015թ.	31 դեկտեմբեր 2014թ.
ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար	473.71	474.97

<p style="text-align: center;">«Հ դրամ/1 եվրո»</p>	<p style="text-align: center;">531.36</p>	<p style="text-align: center;">577.47</p>
--	---	---

Շահութահարկ և այլ հարկեր

Շահութահարկը հաշվարկվում է ԼՂՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների համաձայն: Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության առումով դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, «Հ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից և այլ ֆինանսական հաստատություններում ընթացիկ հաշիվներից:

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ ֆինանսական հաստատություններում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ:

Ֆինանսական գործիքների ճանաչում

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունվետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթեր՝ արժեթղթեր, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերային հավելագների (մարժանների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Արժեթուղթը պետք է դասակարգվի որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռք բերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթերը սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և հետագայում վերաչափվում են իրական արժեքով՝ ելնելով գործող շուկայական գներից: Համապատասխան իրացված և չիրացված բոլոր օգուտներն ու վնասները գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթերից ստացված զուտ եկամուտներ հոդվածում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր՝ ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվներ, որոնք Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել

մինչև մարման ժամկետի լրանալը: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսային մեթոդը: Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր՝ արժեթղթեր, որոնք մինչև մարման ժամկետը պահվող կամ առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթեր չեն: Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին որպես իրական արժեքի վերագնահատման պահուստ: Երբ արժեթղթերը վաճառվում են, դրանց իրական արժեքի գծով ճշգրտումները ճանաչվում են որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված արժեթղթերից շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Երբ առկա է օբյեկտիվ վկայություն, որ ներդրման գումարը արժեզրկված է, ապա կուտակված զուտ վնասը, որը ճանաչվել էր ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, հանվում է սեփական կապիտալից և ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, և ակտիվը հաշվեկշռում հաշվառվում է փոփոխաուցվող գումարով, որն իրենից ներկայացնում է համանման ֆինանսական գործիքների համար օգտագործվող ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի կիրառմամբ զեղչված ապագա դրամական միջոցների հոսք: Երբ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված ֆինանսական ակտիվների գծով առկա է կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ վկայություն, այդ ակտիվները վերադասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող: Սեփական կապիտալի իրական արժեքի վերագնահատման պահուստին նման ակտիվների գծով նախկինում ուղղակիորեն վերագրված շահույթի ու վնասի գումարները մնում են սեփական կապիտալում մինչև համապատասխան ֆինանսական ակտիվի օտարումը, երբ վերջինի հետևանքով առաջացած

շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Բաժնեկրոններ և ֆիքսված եկամտաբերություն չունեցող արժեթղթեր

Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերում ներդրումները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և հետագայում վերաչափվում են իրական արժեքով՝ ելնելով գործող

Մեծ Բրիտանիայի Կարթուզ

շուկայական գներից։ Երբ իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն որոշվել, բաժնետոմսերում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած դրանց գծով հնարավոր կորուստների պահուստները։

Հեղզնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում։ Նշված գործարքները դիտվում են որպես արժեթղթերի ապահովվածությամբ միջոցների տրամադրում։

Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես ‘Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր’ և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված։ Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում։

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ և չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում։

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության։

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները։ Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից,

օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից։ Հաճախորդներին տրված

վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով։

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար։

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների (‘ծախսային իրադարձություն’) արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել։

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված

տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա։

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն։ Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով։ Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում։

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն։ Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղջման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է։ Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը։

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը,

անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ։

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ։

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա։ Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է

պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով։

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ)։ Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար։

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին։ Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ

նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով։ Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին։

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկն փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը։ Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության։ Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց։ Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները

պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն։ Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը։

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում

ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում։ Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը

օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո։

Վարկերի և այլ փոխաբովությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի

չափը որոշել։ Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների։ Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես

չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր։ Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության

մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թուլությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները։

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության գծով հաշվեզրված վարձավճարները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով։

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով։ Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար

աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս։ Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից։

Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցների միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն։ Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր։

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով։ Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը	տարիներ
Շենքերի և շինությունների համար	20 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկայի համար	2 տարի
Ռոբոտատեխնիկա	3 տարի
Փոխադրամիջոցների համար	5 տարի
Այլ հիմնական միջոցների համար	5 տարի
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար	1 տարի

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ։

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռքբերման արժեքով։ Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման

ժամկետներից։ Վերջինների որոշման անհնարիության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի։

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը։

Վերագնահատումներ

Բանկի շենքի, փոխադրամիջոցների, սարքավորումների և այլ հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում՝ Բանկի համապատասխան լիազոր մարմնի որոշմամբ կարող է կատարել դրանց վերագնահատում։ Այն կատարվում է մասնագիտական որակավորում ունեցող գնահատողների կողմից։ Ընդ որում եթե վերագնահատվում է հիմնական միջոցների միավորը, ապա հիմնական միջոցների ամբողջ դասը, որին պատկանում է այդ ակտիվը, նույնպես պետք է վերագնահատվի։ Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասին վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին։

Ներգրաված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը։ Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում։

Բաժնեդիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ։ Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը

նվազեցվում են կապիտալի աճից։ Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար։

Շահույթի բաշխումը

Շահույթից պահուստների ստեղծումը, օգտագործումն ու շահաբաժինների վճարումն իրականացվում է Բանկի կանոնադրության և «Արցախբանկ» ՓԲԸ շահութաբաժինների վճարման» կարգի համաձայն:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ծանոթագրություն 3. <Ձուր փոկոսային և նմանափոկ եկամուտներ>

<i>Տոկոսային և նմանափոկ եկամուտներ</i>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	18,494	8,803
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	6,694,584	6,482,169
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	561,710	626,838
Տոկոսային եկամուտ 'Ռեպո' պայմանագրերից և արժույթային սվոպից	100,631	174,620
Այլ տոկոսային եկամուտ	0	0
Ընդամենը	7,375,419	7,292,430

<i>Տոկոսային և նմանափոկ ծախսեր</i>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	798,462	885,356
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	3,618,702	3,357,636
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց		0
Տոկոսային ծախսեր Ռեպո պայմանագրերի դիմաց	581,989	154,915
Այլ տոկոսային ծախսեր	0	8
Ընդամենը	4,999,153	4,397,915

<i>Ձուր փոկոսային և նմանափոկ եկամուտ</i>	2,376,266	2,894,515
---	------------------	------------------

Ծանոթագրություն 4. <Կոմիսիոն և այլ վճարների փեսքով եկամուտներ և ծախսեր>

<i>Կոմիսիոն և այլ վճարների փեսքով եկամուտներ</i>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
---	------------------------	----------------------

Դրամարկային գործառնություններից	116,600	150,996
Հաշվարկային ծառայություններից	128,821	153,110
Երաշխիքներից, ակրեդիտիվներով գործառնություններից	18,040	13,007
Վճարային քարտերի սպասարկումից	104,979	99,540
Այլ կոմիսիոն վճարներ	90	0
Ընդամենը	368,530	416,653

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	11,560	57,739
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ		17,731
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	1,429	4,779
Այլ կոմիսիոն վճարներ		349
Ընդամենը	12,989	80,598

<u>Արագված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ</u>	355,541	336,055
---	----------------	----------------

<u>Եկամուտ շահաբաժիններից</u>	1,194	61
--------------------------------------	--------------	-----------

Ծանոթագրություն 5. <Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից>

<u>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ,	94,522	0
այդ թվում՝ Աժանցյալներից	79,693	
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-7,295	-11,815
Ընդամենը	87,227	-11,815

<u>Արտաբժույթային գործառնություններից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արտաբժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	265,601	139,909
Արտաբժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	-101,047	5,173
Ընդամենը	164,554	145,082

<u>Թանկարժեք մեքադների բանկային ստանդարտացված</u>	Հաշվետու	Նախորդ ժամանակաշրջան
հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	-7,800	22,590
Ընդամենը	-7,800	22,590

Չուր եկամուտ առկարային գործառնություններից	243,981	155,857
---	----------------	----------------

Ծանոթագրություն 6.<Այլ գործառնական եկամուտ>

Այլ գործառնական եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	366,808	306,052
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	246,771	254,126
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	51,612	4,053
Այլ եկամուտներ	22,281	20,070
Ընդամենը	687,472	584,301

Ծանոթագրություն 7.<Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուսպին կադարված զուտ մասհանումներ>

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխարկությունների գծով	Ծանոթ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	16	3,342,537	1,882,398
Պահուստին կատարված մասհանումներ		8,598,383	6,416,395
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		2,618,642	3,067,965
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		5,979,742	3,348,430
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		844,901	1,169,287
Պահուստի օգտագործում		-7,520,075	-3,057,578
Վերջնական մնացորդ		2,647,104	3,342,537

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով	Ծանոթ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	17	3,507	1,188
Պահուստին կատարված մասհանումներ			3,507
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		2,014	1,188
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		-2,014	2,319
Վերջնական մնացորդ		1,493	3,507

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների գծով	Ծանոթ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան

Սկզբնական մնացորդ	18	0	4,000
Պահուստին կատարված մասհանումներ		33,160	12,400
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ			16,400
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		33,160	-4,000
Վերջնական մնացորդ		33,160	0

<i>Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին</i>		<i>6,010,888</i>	<i>3,346,749</i>
--	--	------------------	------------------

Ծանոթագրություն 8.<Ընդհանուր վարչական ծախսեր>

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	1,445,712	1,505,670
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	0	0
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	96	3,279
Գործուղման ծախսեր	5,906	8,253
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	125,992	127,481
Ապահովագրության ծախսեր	1,356	1,288
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	70,755	73,188
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	95,965	97,053
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	22,800	10,300
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	53,043	63,747
Տրանսպորտային ծախսեր	24,278	44,648
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	78,038	101,800
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	27,617	54,761
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	13,246	12,068
Այլ վարչական ծախսեր	156,299	36,544
Ընդամենը	2,121,103	2,140,080

Բանկի շխատակիցների միջին թվաքանակը՝ 516 մարդ:
 Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափը՝ 314.81 հազ դրամ:

Ծանոթագրություն 9.<Այլ գործառնական ծախսեր>

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	2,030	2,973
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	12,760	11,396
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	29,078	29,076

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	366,673	362,471
Ավանդների երաշխավորման հիմանդրամին հատկացումներ	42,976	38,677
Այլ ծախսեր	9,181	26,122
Ընդամենը	462,698	470,715

Ծանոթագրություն 10.<Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս>

Բանկը վերահսկվող կազմակերպություններուն ներդրումներ չունի:

Ծանոթագրություն 11.<Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)>

Շահութահարկի գծով ծախս	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	0	0
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)		
Ընդամենը	0	0

Գործող օրենսդրության համաձայն կիրառվող շահութահարկի դրույքաչափը 20% է :

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	Նախորդ ժամանա-կաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	-4,930,235	-	-931,138	-
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով		20		20
Չհարկվող եկամուտներ				
Չնվազեցվող ծախսեր				
Շահութահարկի գծով ծախս	0		0	

11.3. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը.

	Մնացորդը նախորդ ժամանակա-շրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝			
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով	35600	0	35600
Ստեղծված պահուստների գծով			
Այլ պարտավորությունների գծով	35600	0	35600
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	311,873	0	311,873
Հիմնական միջոցների գծով	311,874		311,873
Ստեղծված պահուստների գծով			
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	-276,273	0	-276,273

Ծանոթագրություն 12. <Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ>

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
<u>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ</u>		
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	-4,930,235	-307,241
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող սվյալ ժամանակա-շրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	-4,930,235	-307,241
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	221,223	131,223
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ		

Ծանոթագրություն 13-ի տարրերն են.

13-1. <Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում>

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>		
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,115,358	450,055
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	698,180	371,942
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	8,971,169	8,551,635
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	80,000	220,000
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,864,707	9,593,632
Հուշադրամ	166,278	176,767

*Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման ենթակա միջոցները : Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պարտադիր պահուստավորման ենթակա միջոցների միջին գումարը կազմել է 45 658.66 մլն.դրամ :

**ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված 80 մլն դրամի գումարը իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ :

13-2. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

«Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության» մեջ <Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում> տողերում ներառված են հետևյալ հոդվածները. կանխիկ

դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները և այլ բանկերում թղթակցային հաշիվները :

Ծանոթագրություն 14. <Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ>

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	6,656	4,517
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	176,321	20,603
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	99,192	89,608
Հաշվեգրված տոկոսներ	0	0

Ընդամենը	282,169	114,728
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ		
ՀՀ բանկերում՝ այլ	165,025	2,049
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում այլ	26,581	
Ռեպո պայմանագրեր ՀՀ բանկերի նկատմամբ		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	191,606	2,049
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	473,775	116,777

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
վարկեր և ավանդներ	0	37,997
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	1,463,727	313,754
այլ	106,805	71,593
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,052	588
Ընդամենը	1,572,584	423,932
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,046,359	540,709

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջներում 63.7մլն. դրամի գումարը իրենից ներկայացնում է Արմենիան Քարդ ՓԲԸ-ում դեպոնացված Master Card վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ :

3.1 Ծանոթագրություն 15.<Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ>

Ծանոթագրություն 15-ի տարրերն են՝

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝	1,005,405	405,207
գանձապետական պարտատոմսեր	1,005,405	405,207
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	1,005,405	405,207

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից<Պ -> և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	

Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	
---	----------	--	----------	--

Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
--	--	--	--	--

Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների				
Հիփոթեկ				
Սպառողական վարկեր				
Այլ				
Ածանցյալ գործիքներ				
ֆյուչերս				
ֆորվարդ				
օպցիոն				
սվոպ				
այլ				
Ընդամենը		0		0
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ		0		0

Ծանոթագրություն 16.<Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ>

Տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր, այդ թվում՝	43,447,755	42,004,974
հիփոթեքային	11,424,968	12,575,661
Օվերդրաֆտ	10,132,584	17,153,126
Վարկային քարտեր	3,379,793	3,822,097
Ֆակտորինգ	1,074,632	1,453,627
Ֆինանսական լիզինգ	0	126,691
Վճարված և փոխառվածություններ	0	0
Ածանցյալ գործիքներ	0	
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	2,032,461	2,465,352
Ընդամենը վարկեր	60,067,225	67,025,867
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-2,647,104	-3,342,537
Ընդամենը զուտ վարկեր	57,420,121	63,683,330

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառվածությունների կառուցվածքը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
	գումարը/քանակը	գումարը/քանակը	գումարը/քանակը	գումարը/քանակը
Վարկեր և փոխառվածություններ, որից	58,034,764	39,017	64,560,515	41,957
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառվածություններ, այդ թվում՝	8,325,525	4,090	11,892,105	2,212
Ժամկետանց	2,704,848	2,994	4,190,712	1,619
վերաձևակերպված*	0	0		
վերաֆինանսավորված*				
հաշվեգրված տոկոսներ		2,032,461		2,465,352

Ընդամենը վարկեր	60,067,225	67,025,867
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-2,647,104	-3,342,537
Ընդամենը զուտ վարկեր	57,420,121	63,683,330

* Վերաձևակերպված և վերաֆինանսավորված ակտիվների սահմանումը տրված է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգում»:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Պետական ձեռնարկություններ	19,715,626	14,281,521
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	9,148,383	15,722,328
խոշոր ձեռնարկություններ	2,907,573	2,156,351
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	6,240,810	13,565,977
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	27,895,169	31,986,788
սպառողական վարկեր	16,470,201	19,411,127
հիփոթեքային վարկեր	11,424,968	12,575,661
Անհատ ձեռնարկատերեր	1,275,586	2,569,878
Հաշվեզրված տոկոսներ	2,032,461	2,465,352
Ընդամենը վարկեր	60,067,225	67,025,867
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-2,647,104	-3,342,537
Ընդամենը զուտ վարկեր	57,420,121	63,683,330

* Փոքր և միջին ձեռնարկությունների չափորոշիչները սահմանված են ՀՀ Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին ՀՀ օրենքով:

Խոշոր վարկառուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի ընդհանուր գումարը կազմել է 4 723 781 ՀՀ հազ դրամ, տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում՝ 8.23 %, տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ՝ 46.82 %:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	Հաշվետու ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	750,097	1.31	1,162,154	1.82
Հանրագործական արդյունաբերություն և բազահանքերի շահագործում	97,913	0.17	520,714	0.82
Մշակող արդյունաբերություն	2,379,522	4.14	3,165,181	4.97
Էլեկտրականության, գազի, գոյորշու և լավորակ օդի մատակարարում	0	-	0	-
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	0	-	0	-
Շինարարություն	3,441,529	5.99	6,036,601	9.48
Առևտուր	2,773,021	4.83	4,088,289	6.42
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	21,880	0.04	96,649	0.15
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	501,518	0.87	1,151,619	1.81
Տեղեկատվություն և կապ	3,293	0.01	6,615	0.01
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	5,949	0.01	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն,	3,919	0.01	22,852	0.04

Կրթություն	40,168	0.07	60,049	0.09
Առողջապահություն	51,915	0.09	84,283	0.13
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	3,398	0.01	15,717	0.02
Հիատթեկային վարկեր	10,931,719	19.04	12,069,573	18.95
Սպառողական վարկեր	11,460,003	19.96	13,852,101	21.75
Տնտեսության այլ ճյուղեր	24,954,277	43.46	18,885,580	29.66
Այդ թվում՝ Հաշվեգրված տոկոսներ	2,032,461		2,465,352	
Ընդամենը	57,420,121		63,683,330	

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	Հաշվետու ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	58,033,518	100.00	64,557,919	100.00
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	1,163	0.00	1,926	0.00
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	83	0.00	670	0.00
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,032,461		2,465,352	
Ընդամենը	60,067,225		67,025,867	

Ծանոթագրություն 17.<Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ>

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	2015 1-ին եռ. չցուցակված	2014 չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի		
Կապիտալի գործիքներ	31,457	118,543
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31,457	118,543

Ներդրումների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	1,493	3,507
---	-------	-------

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	29,964	115,036
--	--------	---------

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը	Բաժնեմասը
1.<Արմենիան Քարտ> ՓԲԸ	պլաստիկ քարտերով գործառնություններ	ՀՀ ք. Երևան	21.01.03	12,143	1.25
2.<ԱՔՈԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ> ՓԲԸ	վարկային բյուրո	ՀՀ ք. Երևան	27.11.07	19,314	9.65
Ընդամենը				31,457	

3.1 Ծանոթագրություն 18. <Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ>

Ծանոթագրություն 18-ի տարրերն են՝

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝	5,506,524	5,540,313
գանձապետական պարտատոմսեր	5,506,524	5,540,313
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ		12
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	5,506,524	5,540,325

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից<Գ -> և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝	0		0	
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				-
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝	2,286,822		733,407	
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	2,286,822		733,407	
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,733		0	

Ընդամենը	2,289,555	733,407
-----------------	------------------	----------------

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
Հաշվեզրված տոկոսներ				
Ընդամենը	0		0	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ) (ծանոթ. 7)	-33,160		0	
Զուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	7,762,919		6,273,732	

Ծանոթագրություն 19. <Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում>

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող անձանց կապիտալում:

Ծանոթագրություն 20. <Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ>

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն. միջոցներ	Հիմն. միջ. գծով կապ. ներդ.	Վարձակիմ ն. միջգծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Ակզբնական արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	4,507,057	1,082,058	188,146	853,091	246,947	137,179	7,014,478
Ավելացում		9,706	2,599	4,623	8,538		25,466
Օտարում						- 18,146	- 18,146
Վերադասակարգում		1,478		- 1,478			
Վերագնահատում							-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4,507,057	1,093,242	190,745	856,236	255,485	119,033	7,021,798
Ավելացում	59,177	1,722	1,946	1,825	- 53,168		11,501
Օտարում							-
Վերագնահատում							
Վերադասակարգում	34,746						34,746
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4,600,980	1,094,964	192,691	858,061	202,317	119,033	7,068,046

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	67,947	13,283	267	2,295	83,7
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	71,698	9,331	294	2,295	83,6

Ծանոթագրություն 21. <Այլ ակտիվներ>

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	337,553	393,119
Ընդամենը	337,553	393,119

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	0	0
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	327,650	298,155
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	496	0
Կանխավճարներ մատակարարներին	21,657	39,793
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	271,013	232,297
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ընդամենը	620,816	570,245

Այլ ակտիվներ Պահեստ	25,800	26,047
Բոնազանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	2,388,731	2,713,091
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	5,250	3,880
Այլ ակտիվներ	11,565	16,758
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,431,346	2,759,776
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,389,715	3,723,140

Ծանոթագրություն 22.<Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ>

Ընթացիկ հաշիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	97,319	803,136
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ	0	1,171
Ընդամենը	97,319	804,307
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ վարկեր *	0	999,921
ոեսպո (հետգնման) պայմանագրեր	8,860,338	7,361,823
այլ	6,801,720	6,591,369
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,171,662	322,927
Ընդամենը	16,922,373	15,342,962
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
ընթացիկ հաշիվներ	23,411	31,249
վարկեր և ավանդներ	3,824,306	4,216,528
այլ	2,422	0
Հաշվեգրված տոկոսներ	26,221	28,762
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	20,896,052	20,423,808

Ծանոթագրություն 23.<Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ>

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	878,616	987,543
Ժամկետային ավանդներ	5,552,406	5,509,048
Այլ	0	0
Հաշվարկված տոկոսներ	51,207	17,823
Ընդամենը	6,482,229	6,514,414
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	2,496,971	2,551,388
Ժամկետային ավանդներ	6,350,382	6,715,426
Այլ	269,562	105,103
Հաշվարկված տոկոսներ	36,874	36,347
Ընդամենը	9,153,789	9,408,265
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	1,262,027	495,493
Ժամկետային ավանդներ	9,083,171	9,753,301
Հաշվարկված տոկոսներ	3,019	7,397
Այլ	366	120,279
Ընդամենը	10,348,583	10,376,470

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	109,126	98,465
Այլ	0	0
Ընդամենը	109,126	98,465
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	4,293,511	4,550,716
Ժամկետային ավանդներ	20,375,242	21,521,501
Այլ	139,337	215,821
Հաշվարկված տոկոսներ	163,933	118,985
Ընդամենը	24,972,023	26,407,023
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	703,501	747,727
Ժամկետային ավանդներ	2,443,763	2,351,747
Այլ	10	10
Հաշվարկված տոկոսներ	11,447	10,751
Ընդամենը	3,158,721	3,110,235
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	54,224,471	55,914,872

ԼՂԿ կառավարության կողմից բանկում ներդրվում են ավանդներ երեք և ավելի երեխաների ծննդյան դեպքում մինչև երեխայի 18 դառնալը ժամկետով: 30.09.15 թ-ի դրությամբ վերոնշյալ ավանդների ընդհանուր գումարը կազմել է 5 226 548 ՆՅ ½ ՀՀ դրամ

30.09.15թ-ի դրությամբ հաճախորդների ընթացիկ և ժամկետային հաշիվների քանակը՝

Ընթացիկ հաշիվներ	103,169
Ժամկետային ավանդներ	6,153

Ծանոթագրություն 24. <Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր>

Բանկը արժեթղթեր չի թողարկել:

Ծանոթագրություն 25. <Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ>

Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ:

Ծանոթագրություն 26. <Վճարվելիք գումարներ>

Վճարվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	9,476	9,476
Ավանդների ապահովագրության գծով	14,278	14,475
Այլ	7,594	22,160
Ընդամենը	31,348	46,111

Ծանոթագրություն 27. <Այլ պարտավորություններ>

<u>Այլ պարտավորություններ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Հաշվարկային պարտավորություններ այլ հաշվարկներ գծով	287,481	568,916
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	31,646	33,570
շահութահարկի գծով	0	0
ԱԱՀ-ի գծով	10,096	713
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	21,550	32,858
սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	0	0
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարների գծով	13,385	10,854
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	115,202	204,643
Այլ	8,956	9,744
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	456,670	827,727

Ծանոթագրություն 28.<Կանոնադրական կապիտալ>

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 30.09.15թ-ի դրությամբ 11 061 150 հազ դրամ է: Բանկի թողարկած և տեղաբաշխված սովորական բաժնետոմսերի քանակը՝ 221 223, անվանական արժեքը՝ 50 հազ. դրամ :

Նշանակից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Հրաչ Կապրիելյան	2,563,800	23.2	
Հայաստանի Բիզնես Հիմնադրամ	4,500,000	40.7	

Ծանոթագրություն 29.<Սեփական կապիտալի այլ տարրեր>:

Բանկը կապիտալի այլ տարրեր չունի:

30.1 Բանկի իրավական պարտավորությունները

Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր	1,060,717	1,413,570
Տրամադրված երաշխիքներ	1,552,736	3,148,694
Ընդամենը	2,613,453	4,562,264

30.4 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Բանկի կողմից գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող հիմնական միջոցների ընդհանուր հետհաշվեկշռային արժեքը 30.09.15թ-ի դրությամբ կազմել 758 064 հազ.դրամ:

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		138,356
1-5 տարի		455,784
5 տարուց ավելի		163,924
Ընդամենը	0	758,064

Ծանոթագրություն 31.<Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ>

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով բանկի կապակցված կողմեր են համարվում՝

- բանկի ղեկավարները,
- բանկի կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք,
- (1) և (2) կետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

<u>Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	625	279
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	1,619,324	103,195
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-1,619,159	-102,849
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	790	625

<u>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	3,701,100	3,912,713
Եռամսյակի ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	570,350	843,506
Եռամսյակի ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	-9,004	-1,055,119
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	4,262,446	3,701,100
Տոկոսային եկամուտ	160,138	178,904

Բանկի հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերը դա բանկի բաժնետերերին, ղեկավարներին և դրանց հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերն են :

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդ 30 հունիս դրությամբ	5,370,574	5,575,776
Եռամսյակի ընթացքում ստացված գումարներ	3,879,192	13,293,351
Եռամսյակի ընթացքում վճարված գումարներ	2,120,445	-13,498,553
Մնացորդ 30 սեպտեմբերի դրությամբ	11,370,211	5,370,574
Տոկոսային ծախս	129,235	161,459

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկի խորհրդին՝ աշխատավարձ պարգևատրում	19,371 2,476	14,895 772
Բանկի գործադիր մարմնին՝ աշխատավարձ պարգևատրում	6,878	24,023
Բանկի ներքին աուդիտին աշխատավարձ պարգևատրում	15,180 1,266	15,893 1,208
Ընդամենը	45,170	56,791

Ծանոթագրություն 32.<Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ>

3.32.1 Վարկային ռիսկ

<Արցախբանկ> ՓԲԸ վարկային ռիսկի կառավարման գործընթացը կարգավորող հիմնական ներքին իրավական ակտերից են՝ <<Արցախբանկ> ՓԲԸ վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը>, <<Արցախբանկ> ՓԲԸ -ի վարկերի կենտրոնացումների մասին> կարգը, <Արցախբանկ> ՓԲԸ տրամադրված վարկերի մոնիթորինգի իրականացման> կարգը, <<Արցախբանկ> ՓԲԸ վարկային քաղաքականությունը>, <Արցախբանկ> ՓԲԸ Վարկային կոմիտեի կանոնակարգը>:

Համաձայն <Արցախբանկ> ՓԲԸ խորհրդի 29.01.2009թ. թիվ 11 որոշմամբ հաստատված <<Արցախբանկ> ՓԲԸ Վարկային կոմիտեի կանոնակարգի>՝ Վարկային կոմիտեն հանդիսանում է Բանկի կողմից վարկի (բացառությամբ բանկերին, վարկային և ներդրումային կազմակերպություններին տրամադրված այն վարկերի, որոնք ապահովված են Հայաստանի Հանրապետության պետական գանձապետական պարտատոմսերով, Կենտրոնական բանկի արժեթղթերով, Մուդիզ վարկանիշային գործակալության կողմից ամենաբարձր վարկանիշը ստացած օտարերկրյա կառավարությունների, կենտրոնական և առևտրային բանկերի, ձեռնարկությունների արժեթղթերով, դրամական միջոցներով, ոսկու ստանդարտացված ծուլակտորներով), վարկային գծերի, օվերդրաֆտների (այսուհետ՝ վարկ), երաշխիքի տրամադրման և վարկային բնույթ կրող այլ գործառնությունների (հետագայում՝ վարկ/վարկեր) իրականացման գործընթացում որոշումներ ընդունող մարմին, որի գործունեությունը վերահսկվում է Բանկի վարչության կողմից:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը ներառում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերը՝

-Վարկառուի ուսումնասիրման և վարկունակության գնահատման գործընթաց,

-Վարկերի մոնիթորինգ,

-Խնդրահարույց վարկերի մարմանն ուղղված միջոցառումներ:

Վարկերի տրամադրման համար չափանիշներ են հանդիսանում իրավաբանական անձանց դեպքում՝ վարկառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, վարկառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, վարկառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտումը, վարկառուի վարկային պատմությունը, վարկառուի դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Ֆիզիկական անձանց վարկերի տրամադրման չափանիշ են հանդիսանում՝ վարկառուի իրավունակությունը /տարիքը և աշխատունակությունը/, վարկի նպատակը, վարկի մարման աղբյուրները, վարկային պատմությունը, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Բանկի կողմից կիրառվող վարկունակության հիմնական գործակիցներ են հանդիսանում՝

իրացվելիության ցուցանիշներ.

պարտավորության ցուցանիշներ.
գործարար ակտիվության ցուցանիշներ.
եկամտաբերության ցուցանիշներ:

Բանկի վարկային պորտֆելի վրա տնտեսության ճյուղերում ստեղծվող իրավիճակների հնարավոր բացասական ազդեցության սահմանափակման նպատակով Բանկը ձևավորում է վարկային պորտֆել՝ հաշվի առնելով նրա կառուցվածքի դիվերսիֆիկացման անհրաժեշտությունը: Բանկը պահպանում է վարկային պորտֆելի կենտրոնացման օպտիմալ մակարդակ՝ ելնելով ռիսկի կրճատման տեսանկյունից: Ռիսկի թույլատրելի չափի որոշման գործընթացը Բանկում հիմնվում է շուկայի ուսումնասիրության, կանխատեսումների և փորձի վրա:

Ըստ տնտեսության ճյուղերի վարկավորման՝ Բանկն առաջնությունը տալիս է այն ոլորտներին, որոնք հնարավորինս ցածր ռիսկային են, սակայն ունեն կայուն աճի տեմպ և առավելագույն եկամտաբերություն: Քաղաքականությամբ սահմանվում են վարկավորման կենտրոնացման հետևյալ առավելագույն սահմանաչափերը.

Վարկավորման կենտրոնացման առավելագույն սահմանաչափերը ըստ ճյուղերի հետևյալն են՝

1. արդյունաբերություն՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 30 % չափով,
2. Գյուղատնտեսություն՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 15 % չափով,
3. Շինարարություն՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 20 % չափով,
4. Տրանսպորտ և կապ՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 3 % չափով,
5. Առևտուր՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 30 % չափով,
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 10 % չափով,
7. Սպառողական վարկեր՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 50 % չափով,
8. Հիփոթեքային վարկեր՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 50 % չափով,
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 30 % չափով,

Բանկը սահմանում է վարկային պորտֆելի կառավարման հետևյալ ներքին նորմատիվները.

- 1) Վարկային ներդրումների տեսակարար կշիռը Բանկի ընդհանուր ակտիվներում չպետք է գերազանցի 70%.
- 2) Խոշոր փոխառուների նկատմամբ պահանջներ / Ընդհանուր կապիտալ գործակիցը չպետք է գերազանցի 450%.
- 3) Բանկի աշխատակիցներին տրամադրված վարկերի մնացորդը չպետք է գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 20%
- 4) Բանկի նկատմամբ այլ անձանց պարտավորությունների ապահովման համար մեկ անձի կողմից տրված երաշխիքների առավելագույն սահմանաչափն է՝ Բանկի ընդհանուր կապիտալի 20% (բացառությամբ՝ բյուջետային երաշխիքների).
- 5) Բյուջետային երաշխիքներով ապահովված պարտավորություններում ԼՂՀ պետական բյուջեի երաշխիքների ապահովությամբ տրամադրվող վարկերի առավելագույն ընդհանուր գումարը չի կարող գերազանցել 6.0 մլրդ (վեց միլիարդ) ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք ԱՄՆ դոլարը:
- 6) Բանկի կողմից տրամադրվող երաշխիքների կենտրոնացումն ըստ հիմնական ճյուղերի՝
 - շինարարություն՝ Բանկի ընդհանուր կապիտալի մինչև 20%-ի չափով,
 - այլ ճյուղեր՝ Բանկի ընդհանուր կապիտալի մինչև 10%-ի չափով:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-	11,030,985				11,030,985
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,672,353	197,684	176,322		2,046,359
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական	1,005,405				1,005,405
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	57,409,300	9,757	1,065		57,420,122
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	29,965				29,965

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	7,762,920				7,762,920
Այլ ակտիվներ	7,236,749		76,448		7,313,197
Ընդամենը ակտիվներ	86,147,677	207,441	253,835	0	86,608,953
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ					0
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.	20,893,880	459	1,714		20,896,053
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	40,717,079	1,062,779	12,256,148	188,463	54,224,469
Այլ պարտավորություններ	799,803		88		799,891
Ընդամենը պարտավորություններ	62,410,762	1,063,238	12,257,950	188,463	75,920,413
Զուտ դիրք	23,736,915	-855,797	-12,004,115	-188,463	10,688,540

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-	10,741,505				10,741,505
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,157,931	92,980	154,144		1,405,055
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական	1,190,098				1,190,098
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	58,856,969	3,825	804		58,861,598
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	29,965				29,965
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	5,684,403				5,684,403
Այլ ակտիվներ	7,554,493		78,067		7,632,560
Ընդամենը ակտիվներ	85,215,364	96,805	233,015	0	85,545,184
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	3,809,092				3,809,092
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.	20,926,390	358	62,419		20,989,167
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	39,066,775	1,310,678	12,308,123	254,275	52,939,851
Այլ պարտավորություններ	801,940	201			802,141
Ընդամենը պարտավորություններ	60,795,105	1,311,237	12,370,542	254,275	74,731,159
Զուտ դիրք	24,420,259	-1,214,432	-12,137,527	-254,275	10,814,025

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

Առ 30.06.15. ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերի կառուցվածքը ըստ մարզերի ունի հետևյալ տեսքը :

Երևան	10,208,348
Արագածոտնի մարզ	78,072
Արարատի մարզ	364,694
Արմավիրի մարզ	103,687
Գեղարքունիքի մարզ	40,124
Լոռու մարզ	1,665,677
Կոտայքի մարզ	248,801
Շիրակի մարզ	40,339
Սյունիքի մարզ	27,403
Վայոց Ձորի մարզ	29,792
Տավուշի մարզ	21,405
ԼՂՀ	44,586,258
Ընդամենը	57,414,599

Վարկային ոլիս պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ոլիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	51,187,918	35,710	2,474,846	2,806	3,109,318	739	647,881	556	7,527,352	2,503
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	583,600	114	112,563	27	26,908	9	27,025	15	537,638	52
Հանքագործական արդյունաբերություն և Մշակող արդյունաբերություն	95,820	3	2,092	1	-	-	-	-	32,282	2
Մշակող արդյունաբերություն	1,959,959	65	179,999	9	125,835	14	113,729	5	466,147	32
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շինարարություն	1,146,695	25	37,544	2	2,242,833	7	14,458	3	2,384,582	29
Առևտուր	2,254,017	174	279,924	33	104,573	20	134,507	20	604,931	114
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	18,651	6	3,228	2	-	-	-	-	137,943	6
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	311,590	24	148,848	7	18,996	1	22,085	4	560,491	18
Տեղեկատվություն և կապ	-	-	-	-	3,293	1	-	-	84	1
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	34,304	5
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	5,949	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական Կրթություն	3,919	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Կրթություն	40,168	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Առողջապահություն	51,915	3	-	-	-	-	-	-	6,249	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	1,257	1	-	-	-	-	2,141	1	8,986	3
Հիպոթեկային վարկեր	9,659,193	1,360	825,034	132	304,124	53	143,369	42	822,786	142
Սպառողական վարկեր	10,139,067	33,847	872,354	2,588	260,518	632	188,064	465	613,692	2,089

Տնտեսության այլ ճյուղեր	24,916,117	83	13,260	5	22,239	2	2,504	1	1,317,407	8
Ղեբիտորական պարտքեր	366,166	441	221	28	277	12	8,818	30	290	11
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	31,457	871								
Հետհաշվեկրոային հոդվածներ, այդ թվում՝	2,472,731	6,863	31,338	203	3,431	28	193	14		
երաշխիքներ	1,483,623	22	22,851	1						
ակրեդիտիվներ										

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	54,387,398	39,734	4,492,063	1,413	4,623,804	577	1,164,443	223	4,616,133	1,686
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	1,055,955	170	72,571	18	62,771	6	12,171	2	1,082,162	40
Հանքագործական արդյունաբերություն և Մշակող արդյունաբերություն	499,483	7	-	-	34,506	2	-	-	-	-
Մշակող արդյունաբերություն	2,707,752	78	184,742	16	39,251	5	728,536	8	219,787	19
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Զրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կտավարում և վերամշակում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շինարարություն	2,277,549	38	2,131,140	11	2,488,802	19	23,468	2	88,918	6
Առևտուր	3,676,426	313	336,435	32	137,788	22	92,531	11	714,340	82
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	51,889	9	13,373	4	43,899	1	-	-	99,919	3
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	656,834	35	141,710	7	472,245	8	33,381	3	56,368	5
Տեղեկատվություն և կապ	6,682	1	-	-	-	-	-	-	3	1
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	37,998	1	-	-	-	-	-	-	16,000	3
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	6,991	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական կրթություն	23,083	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Կրթություն	60,656	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Առողջապահություն	74,450	3	12,020	1	-	-	-	-	5,951	1
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	12,751	2	-	-	4,071	1	-	-	40,313	2
Հիպոթեկային վարկեր	11,302,123	1,534	720,298	95	242,869	39	138,868	16	537,223	78
Սպառողական վարկեր	13,015,292	37,431	600,424	1,220	452,592	472	135,488	181	1,017,805	1,442
Տնտեսության այլ ճյուղեր	18,921,484	105	279,350	9	645,010	2	-	-	737,344	4
Ղեբիտորական պարտքեր	1,244,874	160	19,483	132	10,324	73	6,471	38	870,877	406
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	118,543	81,237	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկրոային հոդվածներ, այդ թվում՝	2,753,537	5,105	9,968	47	786	20	73	2	6,100	1
երաշխիքներ	1,379,793	19	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ		
	Ստանդարտ / Ոչ ռիսկային	Հսկվող / Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի / Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	51,186,672	2,474,846	3,109,318	647,881	7,527,268
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (Ռուսաստան)	83				84
(Ուկրաինա)	83				84
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (Շվեյցարիա)	1,163	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին, այդ թվում	1,163				
5. Ընդամենը	51,187,918	2,474,846	3,109,318	647,881	7,527,352

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ		
	Ստանդարտ / Ոչ ռիսկային	Հսկվող / Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի / Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	54,385,393	4,492,063	4,623,804	1,164,443	4,616,133
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (Ռուսաստան)	74	-	-	-	-
(Ուկրաինա)	74				
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (Շվեյցարիա)	1,931	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին, այդ թվում	1,931				
5. Ընդամենը	54,387,398	4,492,063	4,623,804	1,164,443	4,616,133

չաշխատող վարկեր / ընդհանուր վարկեր	15.90%
չաշխատող վարկերի պահուստ / ընդհանուր կապիտալ	20.75%
վարկերի գծով պահուստաֆոն / ընդհանուր վարկեր	4.32%
հնարավոր կորուստների պահուստ վարկերի գծով / չաշխատող վարկեր	31.18%
(դուրսգրումներ – փոխհատուցումներ) / միջին ընդհանուր վարկեր	12.03%
վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ- տոկոսային ծախսեր – վարկերի խոշոր փոխառություններ / կապիտալ	46.82%

3.32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը իր մեջ ներառում է արտարժույթային և տոկոսադրույքի ռիսկերը :

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է <Արցախբանկ> ՓԲԸ հորիզոնի 20.06.2011թ. թիվ 147 որոշմամբ հաստատված <<Արցախբանկ> ՓԲԸ արտարժույթային ռիսկի կառավարման քաղաքականությամբ>, որը սահմանում է Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է հետևյալ հաջորդական փուլերը.

1. արժույթային շուկայի ուսումնասիրում և կանխատեսում,

2. արտարժույթային ռիսկի գնահատում՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և դրա դրսևորման հետևանքների կանխորոշում,

3. արտարժույթային ռիսկի հետ կապված հնարավոր կորուստների կանխարգելում և նվազեցում:

Արտարժույթային ռիսկը բանկում գնահատվում է երկու մեթոդով՝ արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելով (GAP մոդել) և VAR (Value at risk) մոդելով:

Բանկի Արտարժույթային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի յուրաքանչյուր հիմնական արտարժույթի և առաջին ու երկրորդ խմբի մեջ մտնող արտարժույթների արժույթային ռիսկերի համար գործում են հետևյալ ներքին սահմանաչափերը.

USD արտարժույթային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 5%,

EUR արտարժույթային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 4%,

RUR արտարժույթային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 5%,

Արտարժույթային համախառն դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 9%,

Առաջին և երկրորդ խմբի մեջ մտնող այլ արտարժույթների արժույթային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 1%:

Հիմք ընդունելով արժույթային շուկայում տեղի ունեցող փոփոխությունների վերաբերյալ Բանկի Միջբանկային հարաբերությունների և դիվիդանդային գործառնությունների վարչության կանխատեսումները՝ արտարժույթով ընթացիկ գործառնություններից

USD արտարժույթային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 6%,

EUR արտարժույթային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 5%,

RUR արտարժույթային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 6%,

Արտարժույթային համախառն դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 9.5%

Առաջին և երկրորդ խմբի մեջ մտնող այլ արտարժույթների արժույթային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 1.5%:

Բանկում տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և դյուրացիայի մոդելի միջոցով:

Ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծության) մեթոդը ենթադրում է տոկոսային եկամուտ բերող ակտիվների և

Տվյալ վերլուծության համար.

1. սահմանվում է տոկոսադրույքի ռիսկի փոփոխության ծրագրային "հորիզոնը"՝ ամսական, եռամսյակային, տարեկան և մեկ տարուց ավելի ժամկետի կտրվածքով:

2. բանկի ակտիվներն ու պարտականությունները բաժանվում են երկու կատեգորիաների՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներ/պարտավորություններ, տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ոչ զգայուն ակտիվներ/պարտավորություններ: Տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներ/պարտավորություններ են համարվում բոլոր փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև դիտարկվող ժամանակաշրջանում մարվող ակտիվներն ու պարտավորությունները: Երկարաժամկետ ակտիվներն ու պարտավորությունները համարվում են տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներ ու պարտավորություններ, եթե տոկոսադրույքների փոփոխության պլանավորման հորիզոնը մոտ է տվյալ ակտիվների ու պարտավորությունների մարման ժամանակաշրջանին:

3. որոշվում է ճեղքվածքի քանակական մեծությունը՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն

4. հաշվարկվում է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ենթադրում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության և տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխության վրա հիմնված վերլուծություն:

Դյուրացիայի մոդելով ռիսկի չափման ժամանակ՝

1. հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիան և դրամական հոսքերի ներկա արժեքի փոփոխության ավելի ստույգ հաշվարկման համար նաև ուռուցիկության

2. որոշվում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունը

3. հաշվարկվում է բանկի կապիտալի շուկայական արժեքի փոփոխությունը՝ որպես ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխված արժեքների տարբերություն:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,866,739	4,123,171	41,075	11,030,985
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,665,902	366,110	14,347	2,046,359
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	1,005,405	0	0	1,005,405
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20,869,455	36,550,666	0	57,420,121
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	29,965	0	0	29,965
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	6,102,584	1,660,336	0	7,762,920

Այլ	7,305,457	7,740	0	7,313,197
Ընդամենը ակտիվներ	43,845,507	42,708,023	55,422	86,608,952
Պարտավորություններ	0	0	0	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	11,442,241	9,453,520	292	20,896,053
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23,866,420	30,340,669	17,380	54,224,469
Այլ պարտավորություններ	785,208	14,683	0	799,891
Ընդամենը պարտավորություններ	36,093,869	39,808,872	17,672	75,920,413
Ձուպ դիրք	7,751,638	2,899,151	37,750	10,688,539

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտաբժույթ*	II խմբի արտաբժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,077,064	2,484,378	32,190	9,593,632
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	314,363	191,913	34,432	540,708
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	450,206	0	0	450,206
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	27,242,759	36,440,571	0	63,683,330
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	115,036			115,036
Մինչև մաքման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	6,273,732			6,273,732
Այլ	7,901,907	195,717	3,254	8,100,878
Ընդամենը ակտիվներ	49,375,067	39,312,579	69,876	88,757,522
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	11,840,613	8,582,615	580	20,423,808
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24,116,725	31,779,586	18,561	55,914,872
Այլ պարտավորություններ	1,153,656	32,055	0	1,185,711
Ընդամենը պարտավորություններ	37,110,994	40,394,256	19,141	77,524,391
Ձուպ դիրք	12,264,073	-1,081,677	50,735	11,233,131

* Բանկի <I խմբի արտաբժույթ> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտաբժույթները՝ ԱՄՆ-ի դոլարը, եվրոն, անգլիական ֆունտ ստեռլինգը, շվեյցարական ֆրանկ, կանադական դոլար, ավստրալիական դոլար, բանկային ոսկին:

** Բանկի <II խմբի արտաբժույթ> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտաբժույթները՝ ռուսական ռուբլին, վրացական լարին, ուկրաինական գրիվնյան:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտաբժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակների.

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակները	ՀՀ դրամ	I խմբի արտաբժույթ*	II խմբի արտաբժույթ**	Ընդամենը
Ֆյուչերային գործիքների գծով				
-պարտավորություններ				
պահանջներ				
Ֆորվարդային գործիքների գծով				
պարտավորություններ				
-պահանջներ				
Օպցիոնների գծով				
պարտավորություններ				
պահանջներ				
Սվոպերի գծով				
-պարտավորություններ				
-պահանջներ				
Այլ ածանցյալ գործիքների գծով				
պարտավորություններ				
պահանջներ				
Ձուպ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների				
Ձուպ բաց դիրք*				

կարճաժամկետ պարտք գործիքներ ավանդային հավաստագրեր													
կապիտալի գործիքներ												118,543	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	6,145,774												
Տեղաբաշխված աս միջոցներ	722,318	28,086			232,297							6,947,292	170,885
Ընդամենը	17,525,731	17,039,809	2,153,220	1,920,364	2,916,785	4,390,240	4,234,387	4,486,970	12,279,240	10,125,138		11,041,776	3,807,071
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	8,098,544	3,912,216	389,239	3,534,888	550,912	1,044,934	415,036	91,355	1,295,393	-		1,091,659	-
վարկեր	200,510	3,144,618	356,239	3,392,396	540,912	949,940	97,694	67,606	1,295,393			1,091,659	
ամանոներ ֆատկորինգ	906,972	1,511	33,000	142,492	10,000	94,994	317,342	23,749					
լիզինգ													
հետգնման պայմանագրեր արժույթային սվոպ	6,920,688												
այլ	70,374	766,087											
Պարտավորություններ	7,928,984	3,432,000	1,581,675	2,199,446	1,039,021	3,242,419	4,226,000	6,342,536	3,427,651	15,205,117		5,909,094	1,373,374
ամանոներ	506,872	964,332	1,581,675	2,166,563	961,521	3,209,266	4,148,500	6,266,658	3,358,271	15,034,057		3,839,094	1,373,374
հետգնման պայմանագրեր արժույթային սվոպ													
այլ	7,422,112	2,467,668		32,883	77,500	33,153	77,500	75,878	69,380	171,060		2,070,000	
Նեղզաված աս միջոցներ	1,143,467	32,055			713							9,476	
Ընդամենը	17,170,995	7,376,271	1,970,914	5,734,334	1,590,646	4,287,353	4,641,036	6,433,891	4,723,044	15,205,117		7,010,229	1,373,374
Զուտ դիրք	354,736	9,663,538	182,306	- 3,813,970	1,326,139	102,887	- 406,649	- 1,946,921	7,556,196	- 5,079,979		4,031,547	2,433,697

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին.կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝			24.00	1.56
միջբանկային վարկեր				
միջբանկային ռեպո				
միջբանկային տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	18.38	13.29	18.40	12.37

Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր			15.53	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	12.63		13.32	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.57	7.83	8.17	6.62
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	12.41	8.95	10.07	8.83
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով				

3.32.3. Իրացվելիության ռիսկ

Բանկում իրացվելիության կառավարումը կարգավորող հիմնական ներքին իրավական ակտերից են՝ <Արցախբանկ> ՓԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման քաղաքականությունը, <Արցախբանկ> ՓԲԸ ակտիվների և Համաձայն <Արցախբանկ> ՓԲԸ Վարչության 22.12.2011թ. թիվ 7 որոշմամբ հաստատված <<Արցախբանկ> ՓԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կանոնակարգի> Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման Բանկում իրացվելիության կառավարման հիմնական մեթոդ է հանդիսանում ակտիվների կառավարման վրա հիմնված՝ առաջնային ու երկրորդային պահուստների ստեղծման ու կառավարման մեթոդը:

Իրացվելիության առաջնային պահուստը՝ բանկի իրացվելիության գլխավոր աղբյուրն է: Առաջնային պահուստները կազմված են բացարձակ իրացվելի միջոցներից՝ կանխիկ դրամական միջոցներից և թղթակցային հաշիվներում մնացորդներից:

Իրացվելիության երկրորդային պահուստները՝ բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվներն են, որոնք կարճ ժամկետներում և նվազագույն կորուստների ռիսկով կարելի է վերափոխել կանխիկ դրամական միջոցների: Դրանք ձևավորվում են ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսերից և ՀՀ ԿԲ թողարկած արժեթղթերից:

Իրացվելիության կառավարման համար կիրառվում են նաև ակտիվների ու պարտավորությունների կառավարման այլ մեթոդներ, որոնցից են.

Իրացվելի ակտիվները վաճառելու մեթոդը. Իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում բանկը դրամական միջոցներ ստանալու համար վաճառում է ակտիվներ:

Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդը. Բանկն իրականացնում է հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում (ոչ ավել քան 3-6 ամսով): Այս մոտեցման ժամանակ բանկը պահպանում է իրացվելիությունը, եթե ակտիվները տեղաբաշխված են կարճաժամկետ վարկերում, ժամանակին և ամբողջությամբ մարվում են փոխառուների կողմից:

Իրացվելիության վրա կարելի է ազդել՝ փոփոխելով վարկերի և ներդրումների մարման ժամկետների կառուցվածքը՝ փոխառուներից տոկոսների մշտական ներհոսքի ապահովման համար՝ հիմնական պարտքի մարման գրաֆիկի համաձայն իրացվելիության պահպանման նպատակով:

Պարտավորությունների կառավարման մեթոդ. Կայանում է նրանում, որ բանկը իրացվելիություն է ձեռք բերում ֆինանսական շուկայում արտաքին փոխառությունների միջոցով, ինչը ենթադրում է փոխառու միջոցների աղբյուրների փնտրման,

Իրացվելիության կառավարման և վերահսկման համար բանկն ուղղորդվում է հետևյալ սկզբունքներով.

Բանկը ղեկավարվում է իրացվելիությունը երկու բաղադրիչների բաժանելու սկզբունքով: Դրանք են.

ա) ընթացիկ իրացվելիություն,

բ) ժամկետային իրացվելիություն:

Բանկը իրացվելիության և եկամտաբերության միջև նախապատվությունը տալիս է իրացվելիությանը:

Բանկը չի իրականացնում ներդրումներ արժեթղթերում, փայամասնակցություն ձեռք չի բերում առանց համապատասխան ֆինանսատնտեսական հաշվարկների՝ միջոցները անշարժունակ չդարձնելու համար:

Բանկը բավարար սեփական միջոցներ չունենալու դեպքում չի իրականացնում խոշոր կապիտալ ներդրումներ:

Բանկը իրացվելիությունը կառավարում է տարբեր մեթոդների համակցման միջոցով՝ կախված արտաքին միջավայրի փոփոխության հետ՝ իրացվելիության լավագույն իրավիճակին հասնելու համար:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հետ կապված բանկում հաստատված են հետևյալ սահմանաչափերը.

1. (Վարկեր + ֆակտորինգ + լիզինգ + այլ ռիսկային ներդրումներ) և (Կապիտալ - հիմնական միջոցներ - ոչ նյութական ակտիվներ - կապիտալ ներդրումներ - շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ + ժամկետային

2. (<< պետական գանձապետական պարտատոմսեր + << ԿԲ թողարկած արժեթղթեր + ռեպո + միջբանկային վարկեր մինչև 1 ամիս մարման ժամկետով՝ ապահովված արժեթղթերով) / 0.4*Ցպահանջ ավանդներ + 0.3*Բանկային հաշիվներ նվազագույն սահմանը՝ 0.9

3. (Կանխիկ դրամական միջոցներ + Թղթ. հաշիվներ) / (Թղթ. հաշիվներ + 0.6*Ցպահանջ ավանդներ+ 0.7*Բանկային հաշիվներ) նվազագույն սահմանը՝ 0.5,

4. (Կանխիկ դրամական միջոցներ + << ԿԲ-ում թղթ. հաշիվներ) / (Ցպահանջ ավանդներ + լրրո հաշիվներ + Բանկային հաշիվներ)նվազագույն սահմանը՝ 0.1,

5. (Կանխիկ դրամական միջոցներ+ << ԿԲ-ում թղթ. հաշիվներ) / (Ցպահանջ ավանդներ + լրրո հաշիվներ + Բանկային հաշիվներ + Ժամկետային ավանդներ)՝ 0.01 - 0.3,

6. Բանկի վարկերի գծով պայմանական պարտավորությունների և ընդհանուր վարկերի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝ 20%,

7. Բանկի պայմանական պարտավորությունների (բացառությամբ վարկերի գծով պայմանական պարտավորությունների) և բարձր իրացվելի ակտիվների միջև առավելագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 30%,
8. Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված նորմատիվային ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (ընդհանուր իրացվելիություն) սահմանվում է 18 %,

9. Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված նորմատիվային ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (Ն211 նորմատիվ) սահմանվում է 5 %,

10. Այն դեպքում, երբ երկրորդ խմբի որևէ արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունները ամսվա միջին օրական հաշվարկով գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5 տոկոսը, ապա յուրաքանչյուր այդպիսի երկրորդ խմբի արտարժույթի համար տվյալ ամսվան հաջորդող ամսվա համար հաշվարկվում է նորմատիվ, որն իրենից ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այդ արտարժույթով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների ու ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այդ արտարժույթով արտահայտված նորմատիվային ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև հարաբերակցություն: Այս նորմատիվի նվազագույն մեծությունը սահմանվում է 5 %,

11. Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված նորմատիվային ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (ընթացիկ իրացվելիություն) սահմանվում է 75 %,

12. Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված նորմատիվային ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 15 %,

13. Այն դեպքում, երբ երկրորդ խմբի որևէ արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունները ամսվա միջին օրական հաշվարկով գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5 տոկոսը, ապա յուրաքանչյուր այդպիսի երկրորդ խմբի արտարժույթի համար տվյալ ամսվան հաջորդող ամսվա համար հաշվարկվում է նորմատիվ, որն իրենից ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այդ արտարժույթով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների ու ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այդ արտարժույթով արտահայտված նորմատիվային ցպահանջ պարտավորությունների միջև հարաբերակցություն: Այս նորմատիվի նվազագույն մեծությունը սահմանվում է 15 %,

14. Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը՝ 16%:

3, 4, 5 համարի տակ ցուցանիշների հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով, այլ ցուցանիշների հաշվարկի համար վերցվում են միջին ամսական մեծությունները:

Բանկի իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվում են նաև ֆինանսական աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերը:

Մեկ անձից ներգրավվող փոխառու միջոցների առավելագույն թույլատրելի գումարը կազմում է Բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 25%-ը, բացառությամբ կառավարության և Բանկի հետ կապված անձանց նկատմամբ պարտավորությունների:

Բանկի հետ կապված անձանցից ներգրավվող փոխառու միջոցների առավելագույն գումարը կազմում է ընդհանուր պարտավորությունների 50%, հաշվի առնելով կապված անձի հետ փոխկապված անձանց պարտավորությունների ընդհանուր գումարները:

Բանկի՝ հաճախորդներին տրամադրված վարկերի՝ ներառյալ փոխառությունների և հաճախորդներից ներգրավված ավանդների՝ ներառյալ փոխառությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը հաստատել.

1. (մինչև 30 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - մինչև 30 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանանաչափը՝ 0.3

2. (31-90 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 31-90 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանանաչափը՝ 0.4,

3. (91-180 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 91-180 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանանաչափը՝ 0.4,

4. (181-270 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 181-270 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանանաչափը՝ 0.4

5. (271օրից մինչև 1 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 271օրից մինչև 1 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանանաչափը՝ 0.6,

6. (1-2 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 1-2 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանանաչափը՝ 0.7,

7. (2-5 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 2-5 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանանաչափը՝ 0.8,

8. (5 տարուց ավելի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 5 տարուց ավելի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանանաչափը՝ 0.8:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետան 9	Ժամկետայի 5	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			10,784,707						80,000	10,864,707
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			519,078	1,463,727					63,553	2,046,358
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,731,998	5,132,562	204,034	10,193,147	6,541,701	5,402,315	22,760,489	5,657,909		57,624,155
Արժեթղթեր, այդ թվում՝				567,340	24,134	1,303,979	5,597,662	1,071,175	29,965	8,594,255
առևտրային նպատակով պահվող				97,559			859,523	48,323		1,005,405
վաճառքի համար մատչելի									29,965	29,965
մինչև մարման ժամկետը պահվող ռեպո համաձայնագրով վաճառված			204,034	469,781	24,134	1,303,979	3,110,963	1,022,852		6,135,743
Այլ պահանջներ	11,900	18,459	3,079,615	71,555	48,552	84,000	94,000		3,905,117	7,313,198
Պայմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,743,898	5,151,021	14,587,434	12,295,769	6,614,387	6,790,294	28,452,151	6,729,084	4,078,635	86,442,673
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	1,299,499	3,122,453	4,498,715	7,821,071	4,604,556	2,431,622	18,280,801	2,468,907	63,553	44,591,177
II խմբի արտարժույթով			55,421							55,421
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										-
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,731,998	5,132,562		11,913,981	6,530,234	6,706,294	26,956,468	6,468,251		65,439,788
Անտրոկոս	11,900	18,459	14,587,434	381,788	84,153	84,000	1,495,683	260,833	4,078,635	21,002,885
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.			1,424,259	15,136,204	1,589,546	296,361	1,372,220	1,077,462		20,896,052
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ,			10,423,121	4,746,087	9,320,409	9,918,957	10,989,765	8,826,132		54,224,471
ցպահանջ ավանդներ			9,800,492							9,800,492
ժամկետային ավանդներ	-	-	226,631	4,746,087	9,320,409	9,918,957	10,989,765	8,826,132		44,027,981

այլ			395,998							395,998
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով										-
Այլ պարտավորություններ			790,415						9,476	799,891
Հետհաշվեկշռային պայմանական			1,060,717	567,500	618,263	168,708	198,265			2,613,453
Այդ թվում Պայմանագրային պարտավորություններ**				37,381	35,658	65,316	455,784	163,605	320	758,064
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			12,637,795	19,882,291	10,909,955	10,215,318	12,361,985	9,903,594	9,476	75,920,414
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով			3,079,100	11,761,311	6,585,415	7,586,232	8,023,424	2,607,536		39,643,018
II խմբի արտարժույթով			17,671							17,671
"Խոշոր" պարտավորություններ*			1,958,832	7,074,564		3,789,680	1,205,670	8,915,439		22,944,185
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տրևոսադրույքներով							2,267	14,846		17,113
Ֆիքսված տրևոսադրույքներով			6,208,063	18,665,162	10,598,082	10,215,318	12,359,718	9,888,748		67,935,091
Անտրոկոս			6,429,732	1,217,129	311,873				9,476	7,968,210
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	1,743,898	5,151,021	1,949,639	- 7,586,522	- 4,295,568	- 3,425,024	16,090,166	- 3,174,510	4,069,159	10,522,259
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	1,299,499	3,122,453	1,419,615	- 3,940,240	- 1,980,859	- 5,154,610	10,257,377	- 138,629	63,553	4,948,159
II խմբի արտարժույթով	-	-	37,750	-	-	-	-	-	-	37,750
Վոփոխվող տրևոսադրույքների համար	-	-	-	-	-	-	2,267	14,846	-	17,113
Ֆիքսված տրևոսադրույքների համար	1,731,998	5,132,562	- 6,208,063	- 6,751,181	- 4,067,848	- 3,509,024	14,596,750	- 3,420,497	-	- 2,495,303
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք			1,949,639	- 7,586,522	- 4,295,568	- 3,425,024	16,090,166	- 3,174,510	4,069,159	10,522,259

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը	
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցյալի անց	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի			5 տարուց ավելի
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			9,373,632						220,000	9,593,632
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			125,013	313,754			37,998		63,944	540,709
Հաճախորդներին տրված վարկեր և Արժեթղթեր, այդ թվում՝	3,131,493	6,636,145	-	15,513,286	6,032,742	7,748,581	17,894,863	6,726,220		63,683,330
	-	-	-	6,720,257	3,680	-	-	-	115,036	6,838,973
առևտրային նպատակով պահվող				450,205						450,205

վաճառքի համար մատչելի									115,036	115,036
մինչև մարման ժամկետը պահվող ռեպո համաձայնագրով վաճառված				52	3,680					3,732
Այլ պահանջներ	18,000	37,597	3,180,672	6,270,000	27,056	8,000	89,700	117,300	4,622,553	8,100,878
Պայմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	3,149,493	6,673,742	12,679,317	22,574,353	6,044,422	7,838,281	18,050,161	6,726,220	5,021,533	88,757,522
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	1,056,951	3,735,454	9,827,157	7,286,217	1,506,703	4,498,829	18,309,902	2,994,974	63,881	49,280,068
II խմբի արտարժույթով			55,296							55,296
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տրոսադրույքներով				63,346		63,346				126,692
Ֆիքսված տրոսադրույքներով	3,129,873	6,637,765		22,474,255	6,036,422	7,685,234	17,932,861	6,726,220		70,622,630
Անտրոկոս	19,620	35,977	12,679,317	36,752	8,000	89,701	117,300		5,021,533	18,008,200
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.			1,253,773	14,675,539	1,601,049	506,394	1,295,394	1,091,659	-	20,423,808
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ,			10,071,405	5,074,307	4,285,188	10,568,687	18,632,798	7,282,487		55,914,872
ցպահանջ ավանդներ			9,443,075							9,443,075
ժամկետային ավանդներ	-	-	187,118	5,074,307	4,285,188	10,568,687	18,632,798	7,282,487		46,030,585
այլ			441,212							441,212
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված առժեռառեռի օձով										-
Այլ պարտավորություններ			1,176,235						9,476	1,185,711
Հետհաշվեկշռային պայմանական			1,373,745	48,367	48,186	1,282,745	494			2,753,537
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			12,501,413	19,749,846	5,886,237	11,075,081	19,928,192	8,374,146	9,476	77,524,391
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով			3,404,000	9,683,041	4,294,684	6,433,996	15,205,128	1,373,393		40,394,242
II խմբի արտարժույթով			19,143							19,143
‘խոշոր’ պարտավորություններ*			1,303,182	8,041,215	2,169,616	1,029,102	6,945,542	4,304,466		23,793,123
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տրոսադրույքներով				67,606		67,607	2,030	10,933		148,176
Ֆիքսված տրոսադրույքներով			5,784,479	19,634,195	5,886,237	11,007,475	19,928,192	8,361,183		70,601,761
Անտրոկոս			6,716,934	48,045					9,476	6,774,455
Զուտ իրազվելիության ճեղքվածք	3,149,493	6,673,742	177,904	2,824,507	158,185	- 3,236,800	- 1,878,031	- 1,647,926	5,012,057	11,233,131
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	1,056,951	3,735,454	6,423,157	- 2,396,824	- 2,787,981	- 1,935,167	3,104,774	1,621,581	63,881	8,885,826
II խմբի արտարժույթով	-	-	36,153	-	-	-	-	-	-	36,153
վոփոխվող տրոսադրույքների համար	-	-	-	- 4,260	-	- 4,261	- 2,030	- 10,933	-	- 21,484
Ֆիքսված տրոսադրույքների համար	3,129,873	6,637,765	- 5,784,479	2,840,060	150,185	- 3,322,241	- 1,995,331	- 1,634,963	-	20,869
Կուտակային իրազվելիության ճեղքվածք			177,904	2,824,507	158,185	- 3,236,800	- 1,878,031	- 1,647,926	5,012,057	11,233,131

* ‘‘խոշոր’’ պարտավորություններ՝ տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ
** ‘‘Պայմանագրային պահանջներ’’ տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեզրված (հաշվեկշռում կամ հետհաշվեկշռում չարտացոլված), սակայն պայմանագրով նախատեսված ստացվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ
*** ‘‘Պայմանագրային պարտավորություններ’’ տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեզրված, սակայն պայմանագրով նախատեսված վճարվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման

Ծանոթագրություն 33.<Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն>

Ծանոթագրություն 33-ում ներկայացվում են կապիտալի վերաբերյալ բացահայտումներ, այդ թվում՝

Կապիտալի գործիքներ	30/09/2015
այլ կապիտալի գործիքներ*	31,457

*«ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ վարկային բյուրոյի,<Արքա> ՓԲԸ-ի արժեթղթերը և<Արցախ<էԿ> ԲԲԸ

Ընդհանուր կապիտալի և Ն1 նորմատիվի ցուցանիշները առ 30 սեպտեմբեր 2015թ.

Ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը	9,690,623	10,175,978	10,088,826
<< կենտրոնական բանկի սահմանաձև նորմատիվի թույլատրելի Ն1(%)	5,000,000	5,000,000	5,000,000
	17.12	18.0	18.28
<< կենտրոնական բանկի սահմանաձև նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	12	12	12
ամսաթիվը	31/07/2015	31/08/2015	30/09/2015

Հաշվետու ժամանակաշրջանում բանկը չի խախտել կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները :

Ծանոթագրություն 34.<Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք>

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.
 -Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող

-Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հարողովում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից,

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա

Ծանոթագրություն 35<Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում>

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում :

Ծանոթագրություն 36. <Ապաճանաչում>

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

-վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

-Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից

Ծանոթագրություն 37.<Գրավադրված ակտիվներ>

Բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38.<Ընդունված գրավ>

Գրավով ապահովված ակտիվների ընդհանուր գումարը կազմել է 127 335 712 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 39.<Պարտավորությունների չկատարում/խախտում>

Բանկը չունի չկատարված/խախտված պայմանագրային պարտավորություններ :